

COVID-19 у новонароджених

Менеджмент новонароджених у пологовій залі:

- Призначити відповідального лікаря-неонатолога за відвідування пологів жінок із підозрою або підтвердженням COVID-19. Важливо, щоб старша посадова особа, яка повинна відвідувати пацієнтку в першу чергу, мінімізувала ризик інфікування персоналу.
- Місцеві відділення повинні домовлятися в індивідуальному порядку щодо вибору відповідального персоналу, але бажано призначати старших посадових осіб.
- Засоби індивідуального захисту (ЗІЗ) слід розмістити в сусідньому приміщенні, а член команди повинен чекати поза пологовою залом, готовий до виклику, якщо дитині необхідно буде надати медичну допомогу.
- Якщо передбачається, що дитині буде потрібно надати допомогу у зв'язку із дихальними розладами, неонатолог повинен бути присутнім під час пологів та використовувати ЗІЗ.
- Реанімаційні заходи/стабілізація стану повинні проводитись згідно з чинними рекомендаціями.
- Якщо потрібне додаткове обладнання, його можна передати команді «чистим» співробітником поза пологовою залом.
- Рекомендації доступні щодо безпечного транспортування новонароджених між відділеннями, але їх слід перевести в закритий кувез. Там, де це можливо, усі процедури та дослідження слід проводити в одній кімнаті мінімальною кількістю персоналу.
- Немає жодних доказів, які підтверджують, що стероїди для дозрівання легенів плода мають негативний вплив при наявності COVID-19 у матері. Тому стероїди слід призначати

у випадку передчасних пологів. І термінові пологи не можна відкладати для їхнього прийому (як у звичайній практиці).

- $MgSO_4$ слід призначати для нейропротекції немовлятам < 30 тижнів гестаційного віку відповідно до поточних рекомендацій.

Здорова новонароджена дитина:

- новонароджені, які не потребують медичної допомоги, повинні залишатися з матір'ю у призначеному для них приміщенні;
- якщо матері потрібна допомога у догляді за дитиною, як правило вона надається акушеркою;
- коли матір потребує невідкладної допомоги, слід призначити особу, яка не перебуває на карантині, для догляду за дитиною в домашніх умовах або в призначеному для неї приміщенні поза відділенням для новонароджених. В останньому випадку малюка слід ізолювати від матері;
- у відповідних випадках слід сприяти ранній виписці з батьком чи опікуном із наданням рекомендацій щодо безпеки;
- ЗІЗ слід продовжувати використовувати відповідно до локальних рекомендацій.

Новонароджений, який потребує медичної допомоги:

- стан немовлят, які потребують додаткової медичної допомоги (наприклад, внутрішньовенного введення антибіотиків), повинен оцінюватися в пологовій залі, згідно з чим приймається рішення, чи можна надавати допомогу біля матері. Уникайте переведення до відділення патології новонароджених, якщо це можливо і безпечно;

- стан немовлят, які потребують госпіталізації у відділення патології новонароджених, повинен бути оціненим у визначеному приміщенні відділення відповідним чином кваліфікованим неонатологом, що використовує ЗІЗ.

Менеджмент у відділенні новонароджених:

- персонал повинен дотримуватися локальних рекомендацій щодо використання ЗІЗ перед тим, як заходити в ізольовану палату;
- клінічні дослідження повинні бути зведені до мінімуму;
- інтубація/малоінвазивна методика введення сурфактанту LISA – це аерозоль-генеруючі процедури (АГП). Хоча ризик передачі інфекції незабаром після народження вважається низьким, персоналу рекомендується дотримуватися локальних рекомендацій щодо використання відповідних ЗІЗ навіть у надзвичайних ситуаціях. Якщо можливо, слід використовувати катетер для відсмоктування рідини разом з ендотрахеальною трубкою;
- якщо можливо, слід використати відео-ларингоскоп для інтубації, що може полегшити перебування дитини в кувезі. Інтубацію повинен виконувати лише персонал, що володіє відповідними навичками;
- СРАР (підтримка постійного позитивного тиску в дихальних шляхах) та оксигенотерапія потоком високого рівня також пов'язана з аеролізацією, і персонал, який доглядає за немовлятами, що отримують таку терапію, також повинен дотримуватися локальних рекомендацій щодо використання відповідних ЗІЗ;
- за відсутності доказів доцільно лікувати респіраторні захворювання дитини так само, як у випадку відсутності контакту із коронавірусом. Докази на користь ранньої інтубації обмежуються лише дорослими та дітьми старшого віку;

- усіх немовлят, які потребують дихальної підтримки, слід годувати в кувезі;
- все обладнання, що переміщують із ізоляційного приміщення, повинно бути очищено відповідно до правил дезінфекції при COVID-19;
- необхідно вести реєстр всього персоналу, який заходить до приміщення.

Загальні принципи діагностики та ізоляції немовлят:

- результати мазка із носової порожнини у немовлят без клінічних ознак захворювання можуть виявитися хибно негативними, а оптимальні терміни для забору матеріалу не визначені;
- пацієнти без клінічних проявів захворювання, включаючи немовлят, навіть якщо у них позитивні результати дослідження, навряд чи є переносниками вірусу у разі дотримання основних правил гігієни;
- вірусна РНК може виявлятися у випорожненнях протягом декількох тижнів, але це не означає, що при контакті можна обов'язково інфікуватися; якщо пацієнти дотримуються основних правил гігієни, ризик вважається незначним;
- від новонароджених із клінічними проявами захворювання медичні працівники мають високий ризик інфікування у разі проведення АГП (наприклад, інтубації), тому медичний персонал повинен дотримуватися чинних рекомендацій щодо ЗІЗ під час АГП;
- можливості дослідження та ізоляції потенційно інфікованих дітей, ймовірно, обмежені. Описаний підхід, таким чином, ґрунтується на розумінні, що більшість факторів ризику є припущеннями, а не доведеними фактами.

Діагностика та ізоляція здорових новонароджених:

- у даний час не визначено клінічних показів для дослідження будь-якого здорового немовляти, народженого від матері із COVID-19;
- доношені/недоношені діти можуть залишатися з матір'ю, якщо це можливо;
- коли мати з новонародженим готові до виписки, їм слід надати рекомендації у письмовому вигляді щодо симптомів, на які слід звертати увагу (млявість або погіршення апетиту), і хто може надати подальші рекомендації, якщо у них виникнуть проблеми. Слід також порадити перебувати у самоізоляції протягом 14-ти днів.

Діагностика та ізоляція під час госпіталізації до відділення інтенсивної терапії новонароджених:

- дітям, які народились від інфікованих коронавірусом матерів або з підозрою на захворювання, не потрібно проводити рутинне обстеження під час госпіталізації, їх слід ізолювати, якщо їхні симптоми відповідають критеріям COVID-19*.

*Критерії: у новонароджених можуть не бути присутніми всі притаманні даній вірусній інфекції клінічні прояви, особливо лихоманка, тому лікарі повинні ставити під підозру стан всіх немовлят, які надходять до відділення та контролювати його на рахунок появи респіраторних розладів.

- Немовлят, яких госпіталізують з інших причин, ніж гострий респіраторний дистрес-синдром, не потрібно ізолювати, але за ними слід спостерігати на рахунок появи ознак COVID-19 під час госпіталізації. У разі появи ознак захворювання, їх слід ізолювати та провести відповідні дослідження.
- Немовлятам, які відповідають критеріям випадку, слід провести дослідження для підтвердження діагнозу.
- Якщо їм необхідна респіраторна підтримка з приводу патології дихальної системи, яка не є ознакою COVID-19, їм

слід провести дослідження через 72 години після народження, щоб уникнути можливих ранніх помилкових негативних результатів. Ми пропонуємо повторно пройти дослідження на 5 день перш, ніж підтвердити, що дитина не інфікована.

- У разі підозри, що у новонародженого, який відповідає критеріям випадку, захворювання дихальної системи, не пов'язане із COVID-19, перебігає нетипово, слід провести дослідження на виявлення коронавірусної інфекції в цей же день.
- Також необхідно проводити діагностику та лікування патології, що не пов'язана COVID-19 (наприклад, сепсис).
- Новонароджені, яким менше 7-ми днів, до появи результатів досліджень можуть перебувати в одному приміщенні для ізоляції за умови, що вони залишаються в кувезах, оскільки повітряно-крапельний механізм передачі не вважається головним у такому випадку.

Терміни виходу з ізоляції у відділенні інтенсивної терапії новонароджених:

- новонароджені не підлягають ізоляції, якщо результати тестувань на 3 і 5 день є негативними, незважаючи на постійну потребу в респіраторній підтримці;
- ізоляція дітей із підтвердженням COVID-19 повинна проводитись, поки їх стан не покращиться і зникне потреба у респіраторній підтримці. Після цього вони повинні знаходитися в кувезі, але заходи щодо ізоляції можуть бути ослабленими;
- спостереження за станом дитини слід проводити протягом наступних 14 днів. У цей період медичні працівники, які доглядають за дитиною, повинні використовувати засоби захисту (рукавички та фартухи). Якщо згодом новонароджений буде потребувати дихальної підтримки,

його необхідно ізолювати та провести повторне дослідження;

- недоношені діти можуть потребувати тривалої дихальної підтримки внаслідок передчасного народження. Якщо результати тесту на COVID-19 у них є позитивними, допустимо вивести їх з ізоляції, незважаючи на необхідність постійної дихальної підтримки, за умови, що їхній стан є стабільним та не пов'язаний із COVID-19. Надійність багаторазового тестування на COVID-19 не встановлена.
- Якщо їх виводять із ізоляції, вони повинні залишатися в куветі, де їм проводиться респіраторна підтримка. У цей період медичні працівники, які доглядають за дитиною, повинні використовувати засоби захисту (рукавички та фартухи). Якщо згодом новонароджений буде потребувати посилення заходів дихальної підтримки, його необхідно ізолювати та провести повторне дослідження.

Грудне вигодовування:

- Можна годувати дитину зцідженим молоком матері у разі її відокремлення. Для цього жінка повинна мати індивідуальний прилад для зціджування молока, а щодо правил догляду за ним необхідно звернутися до місцевих служб, що запроваджують політику боротьби з інфекційними захворюваннями. Досі не відомо, чи передається коронавірус через грудне молоко;
- Інші коронавіруси знищуються під час пастеризації, але немає жодних доказів, які б підтверджували, що коронавірус, який викликає COVID-19, знешкоджується аналогічним методом.

Скринінг новонароджених:

- фізикальне обстеження новонароджених слід провести у медичному закладі до виписки, якщо це можливо;
- забір аналізу крові повинен виконуватися у будь-якому випадку;
- аудіологічний скринінг повинен проводитись у пологовому відділенні та відділенні новонароджених;
- пологові відділення повинні мати достатню кількість персоналу для проведення необхідного спектру обстежень новонародженого перед випискою.

Батьки та відвідувачі відділення новонароджених:

- батьки із підтвердженням COVID-19 не повинні відвідувати свою дитину у відділенні до зникнення клінічних проявів;
- партнери матерів із підтвердженням COVID-19 повинні дотримуватися поточних рекомендацій Департаменту охорони здоров'я щодо самоізоляції, а також місцевих рекомендацій щодо відвідування пологових будинків та відділення новонароджених, за винятком певних обставин, які обговорюються з місцевою службою з інфекційного контролю;
- іншим особам (включаючи братів і сестер) заборонено відвідувати немовлят, за винятком певних обставин, які обговорюються з місцевою службою з інфекційного контролю;
- департамент охорони здоров'я Англії розробив рекомендації щодо відвідувачів стаціонарів, амбулаторій та діагностики;
- візити інших співробітників Департаменту охорони здоров'я та персоналу до відділення новонароджених повинні бути зведені до мінімуму: розгляньте можливість організації зустрічі дистанційно;
- у відділенні можна використовувати відеотехніку для підтримання зв'язку пацієнток із членами сім'ї;

- усі заходи, спрямовані на ранню виписку із відділення, повинні бути посилені, а відвідування співробітниками громадських організацій повинні бути зведеними до мінімуму;
- розгляньте варіанти теле-/відеоконсультацій для спостереження за новонародженими, якщо можливо, щоб уникнути інфікування дітей, наприклад, із хронічними захворюваннями легень під час візиту до клініки;
- батькам немовлят, яких відносять до групи підвищеного ризику (наприклад, з імунodefіцитами, хронічними захворюваннями легень, серцевими патологіями), слід знизити ризик інфікування (зменшити соціальні контакти, регулярно мити руки) та інтервенції, спрямовані на запобігання інших захворювань (наприклад, щеплення);
- батьки, які звертаються за допомогою до відділення новонароджених, повинні отримувати рекомендації з метою мінімізації прямого контакту з неонатологами чи педіатрами.

Заходи захисту персоналу:

- персонал не потребує самоізоляції після надання медичної допомоги у випадку підозри або підтвердженого COVID-19, якщо заходи захисту (використання 3I3) були вжиті правильно;
- будь-які занепокоєння персоналу щодо контакту з можливим випадком слід обговорити з місцевим департаментом управління охороною праці.

Джерело: <https://bit.ly/2UDWSw1>

Переклад: Аліна Онищук